

Sulama : Yıllık yağışı 600 mm'nin üstünde olan yörelerde bademi sulamaya gerek duyulmaz. Yaz aylarında sulamanın büyük faydası vardır. Badem bahçelerinde salma veya damla su verilebilir. Salma sulamada, sulama suyunun kök boğazına değmemesine dikkat etmek gerekir. Sulama aralıklarının uzatılması ve yabancı ot kontrolü için mutlaka *malçlama* yapılmalıdır.

Budama: Badem ağaçlarına verilecek şekil ilk 2 yıl içerisinde oluşturulmalıdır. Meyveler bir ve iki yıllık sürgünlerde ve buket dallar üzerinde oluşur. Budama yapılırken dikkatli yapılması ve aşırı budamadan kaçınılması gerekmektedir.

Badem Bahçesi Kurulurken bazı konularda dikkatli davranılması gerekmektedir.

Bunlar;

-Mutlaka geç çiçeklenen çeşitler tercih edilmeli ve mümkünse tüplü fidan ile bahçe kurulmalıdır. Çünkü badem çıplak köklü üretildiğinde saçak kök yapma eğilimi azdır. Bu nedenle çıplak köklü fidan ile bahçe kurulduğunda arazide fidan kaybı yükselir.

-Birbirini dölleyen çeşitlerle bahçe tesis edilmelidir.

-El ve diş bademlerinde kuş zararı yüksek olup buna göre çeşitler seçilmelidir.

-Yeni badem bahçelerinde iyi bir meyve tutumu için mutlaka arı faaliyeti önem kazanır. Bu nedenle her 5 dekara 1 arı kovanı konulmalıdır.

DEĞERLİ ÜRETİCİLERİMİZ

Tarlalarınızı sürekli olarak kontrol ediniz.

İl Müdürlükleri tavsiyelerine uygun olarak hareket ediniz.

En etkili mücadele, teknik tavsiyelere uymakla mümkündür.

Daha Geniş Bilgi için

İl ve İlçe Müdürlüklerimize Başvurunuz.

0 258 212 54 80 (4 Hat)

0 258 212 54 87

www.denizlitarim.gov.tr

info@denizlitarim.gov.tr

**Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...**

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİ

DENİZLİ

Giriş: Badem taşlı, çakıllı bitki besin maddesine zayıf topraklarda yetişebilir, Verime kısa zamanda yatar, Susuzluğa ve kirece dayanımı iyidir, Kanaatkar bir bitkidir, Yüksek sıcaklık ve neme dayanımı iyidir. Pazarda hiçbir meyvenin olmadığı dönemde Çağla Badem olarak pazarda değerlendirilebilir,

Ülkemizin Karadeniz' in kıyı kesimleri hariç diğer tüm bölgelerimizde rahatlıkla yetiştirilebilir. Özellikle geç çiçeklenen çeşitlerle modern kapama bahçeleri kurulduğunda üretici gelirlerinde önemli artışlar olur.

İklim İstekleri

Badem yazları uzun, sıcak ve kışları nispeten aşırı soğuk olmayan bölgelerde ekonomik olarak üretilebilir. Badem yetiştiriciliği için iklim faktörlerinden en önemlisi düşük sıcaklıklardır. Badem özellikle soğuklamanın düşük olması nedeniyle ilkbahar geç donlarına hassastır. Çiçek tomurcukları -2, -4 °C'ye kadar dayanabildikleri halde açmış olan çiçekler -1.5 °C'de donarlar. Bitkinin odunsu kısımları -25°C'ye kadar dayanabilir. Badem meyvelerini olgunlaştırabilmesi için yüksek sıcaklığa ihtiyaç duyar.

Çiçeklenme dönemindeki yağış tozlanmayı olumsuz etkiler.

Toprak İstekleri ve Gübreleme

Derin, su tutmayan, süzek, yaz aylarında düzenli olarak badem için en uygun topraklardır.

Badem bahçeleri topraklarında yapılacak tahlil sonuçlarına göre kimyasal gübresi verilmelidir. Gübrelemede Azotlu gübreler üstten diğer potaslı ve fosforlu vb. gübreler ağacın taç izdüşümüne açılan bantlara verilmelidir.

Anaçlar

Tohum Anacı: Yaygın olarak kullanılan anaçtır. Fidan dip kurduna dayanıklı olduğu bilinmektedir.

Erik Anacı: Bazı badem çeşitleriyle uyumsuz. Ağır, su tutan arazilerde uyusur çeşitlere anaç olarak kullanılır.

Şeftali-Nemaguard Anacı: Kumsal, Nemetodla bulaşık topraklarda anaç olarak kullanılabilir. Ancak ağacın ömrü kısadır.

Klon Anaçlar: GF 677 anacı yaygın kullanılmaktadır. Bu anaca aşılı fidanlar kısa zamanda verime yatar. Verticillum, Phyththora vb. toprak kökenli hastalığa dayanımı iyidir.

Üretimi Yapılan Çeşitler

Ferragnes: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.4 gram'dır. Randımanı %32'dir. İkiz meyve yapmaz. Ferraduel ile döllenir.

Ferraduel: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.3 gram'dır. Randımanı %35'dir. İkiz meyve yapmaz. Ferragnes ile döllenir.

Yaltınski: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.4 gramdır. Randımanı %32'dir. İkiz meyve oranı %44'dür. Primorski ile döllenir.

Primorski: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.5 gramdır. İkiz meyve oranı %29'dur. Randımanı %41'dir.

Teksas: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.6 gramdır. İkiz meyve oranı %25'dir. Randımanı %50'dir. Nonpareil ile döllenir.

Nonpareil: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.2 gramdır. İkiz meyve oranı %4'dür. Randımanı %63'dür. Teksas ile döllenir.

Tuono: Geç çiçeklenen bir çeşittir. İç meyve ağırlığı 1.4 gramdır. Randımanı %37'dir. İkiz oranı %21'dir. Tuono kendine verimlidir.

Garrigues: Orta-Geç Çiçeklenir. Verimli bir çeşittir. İç meyve ağırlığı 1.1 gramdır. Randımanı %29'dur. İkiz meyve yapmaz. Garrignes çeşidi ile döllenir.

Supernova: Geç çiçeklenir. İç meyve ağırlığı 1.5 gramdır. Randımanı %36'dır. İkiz meyve oranı %19'dur. Kendine verimlidir.

48/1 : Geç çiçeklenir. Kabuklu meyve ağırlığı 1.9 gramdır. Randımanı %54'dür. İkiz meyve yapmaz. 48/2 ile döllenir.

48/2 : Geç çiçeklenir. Kabuklu meyve ağırlığı 2 gramdır. Randımanı %43'dür. İkiz meyve yapmaz. 48/1 ile döllenir.

Badem Bahçesinde Uygulanacak Kültürel İşlemler

Bahçe Tesisi : Bahçe yeri seçiminde güneye bakan drenajı iyi olan yerler tercih edilmelidir. Bahçe tesis edilmeden önce dekara 4-5 ton yanmış ahır gübresi verilmelidir. Dikimden önce toprak derin sürülerek gübre toprağa karıştırılmalıdır. Dikim mesafeleri 6x6 m. veya 6x7 m. olmalıdır. Eğimli arazilerde dikim yapılmalıdır.